

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Ulf Olovsson
103 33 Stockholm

Stockholm
2021-03-26

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
Fi2021/01206

Remissyttrande

Promemorian *Nedstängningsstöd*

Företagarna har getts möjlighet att avge remissyttrande om den rubricerade promemorian. Här följer våra synpunkter.

Förslaget i korthet

I promemorian föreslås ett förstärkt omställningsstöd, nedstängningsstöd, för vissa beslut om nedstängningar och begränsningar av verksamheter med grund i covid-19-lagen eller lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Nedstängningsstöd ska kunna ges med 100 procent av de fasta kostnaderna, även lönekostnader. Företaget måste ha haft en nedgång i nettoomsättning på minst 25 procent orsakad av nedstängningen för att kunna söka stödet. Nedstängningen måste ha orsakats av föreskrifter om förbud eller nedstängning som regeringen meddelat och som ska underställas riksdagen, eller motsvarande beslut om nedstängning som länsstyrelsen beslutat i enskilda fall.

Stöd ges med sammanlagt maximalt 75 miljoner kronor per månad och företag. Ansökan om stöd ska ges in till Skatteverket.

Företagarnas inställning

Företagarna välkomnar att ett stöd för fasta kostnader vid beslut om nedstängningar införs. Ytterst anser Företagarna att det är att förebygga att nedstängningar inte sker, och att nedstängningsstödet därmed inte behöver aktualiseras. I tidigare remissyttrandet om åtgärder mot covid-19-krisens effekter (se till exempel remissyttrande om promemoria dnr S2020/09214, 2020-12-23) har Företagarna framhållit att den typ av ingripande åtgärd som nedstängningar innebär, liksom långtgående restriktioner, måste vara grundade i evidens och faktiskt påvisbar ökad smittorisk, samt underställas proportionalitetsbedömning. Nedstängningar och andra begränsningar innebär ingrepp i grundlagsskyddade rättigheter och bör inte göras lättvindigt.

Verksamheter som stängs ned måste kompenseras. En nedstängning skiljer sig från en nedgång i omsättning orsakad av ändrade konsumtionsmönster på grund av rekommendationer eller förändrade sociala normer. Sådana nedgångar är andra krisstöd avsedda att minska effekterna av, och i de fallen ges kompensation retroaktivt och efter ansökningsförfarande. En nedstängning har omedelbar och total effekt på verksamheten vilket kräver omedelbar och total kompensation, för att inte företaget i fråga ska riskera att gå i konkurs på grund av nedstängningsbeslutet.

Specifika synpunkter

I promemorian föreslås att referensperioden ska vara motsvarande månad 2019. Som Företagarna har påpekat i tidigare remissyttranden om omställningsstödet, innebär detta att nystartade företag som inte hade omsättning i början av 2019 inte kommer kunna söka nedstängningsstöd. Samma problem ställs företag som nyligen har expanderat inför. Jämförelsen med en specifik referensmånad kan också bli missvisande om en månadslång nedstängning sker från mitten av en kalendermånad till mitten av nästa (och minskningen i nettoomsättning därmed slås ut på två referensmånader). Företagarna vill se en alternativ beräkningsgrund av nedgången i nettoomsättning, som ska kunna användas när särskilda skäl föreligger.

I utformningen av stödet anges att nedgången i nettoomsättning måste ha haft nedstängningen som ”en direkt orsak”. Det är viktigt att det klargörs att om ett nedstängningsbeslut riktats mot ett företag, så ska presumtionen vid ansökan om nedstängningsstöd vara att nedgången i omsättning beror just på nedstängningsbeslutet. Likaså bör den bedömning i varje enskilt fall av vad som är skäliga kostnadsänkningar som anges (s. 20) utgå från en presumtion att det ansökande företaget har gjort vad som skäligen kan krävas.

Gränsen för krav på revisorsintyg, 100 000 kronor, är påtagligt låg. Mot bakgrund av att en total nedstängning leder till större kostnader än en sådan nedgång i efterfrågan som det reguljära omställningsstödet är avsett att kompensera för, och att ett nedstängningsbeslut kan slå till i princip över en natt, är det problematiskt med en låg gräns för revisorsintygskrav. De indikationer vi får från företag är också att kostnaden för framtagande av revisorsintyg i många fall är betydligt högre än de beräkningar regeringen gjorde vid framtagandet av omställningsstödet. Företagarna anser därför att beloppsgränsen för krav på revisorsintyg bör höjas till 500 000 kronor.

Det ska noteras att alla nedstängningar inte ska berättiga till stöd, enligt promemorian. Enbart de åtgärder som har sin grund i sådana regeringsföreskrifter som ska underställas riksdagens prövning enligt covid-19-lagen, och motsvarande beslut som fattas för enskilda fall av länsstyrelsen, ska omfattas. Indirekt påverkan på grund av ett annat företags nedstängning anses inte heller tillräckligt för att berättiga till nedstängningsstöd. Detta riskerar att lämna påtagliga luckor i stödet. Vid en stängning av exempelvis större handelsplatser eller av centrala kollektivtrafikfunktioner, riskerar såväl underleverantörer som verksamheter som är beroende av det som stängs ned att i praktiken också få en nedstängningseffekt. Regeringen bör utvärdera hur även de verksamheter som indirekt drabbas av nedstängningsbeslut kan kompenseras under nedstängningen.

Patrick Krassén
Skatte- och näringspolitisk expert
Företagarna

Fredrik Östbom
Samhällspolitisk chef
Företagarna